

Kuvakollaasi Kääpät ja käpyskä

Valokuvakollaasi, joka kertoo ihmisistä enemmän kuin kääpistä.

Tarja Kaltioma

7/2006

Elämää on elettävä

Aika on lyhyt ja kulkee kiireesti. Aika
pysähtyy hetkeksi ja tallentaa kuvan.
Kohta kesä on ohi.

Häive muistissa

Aika etääntyy ja muistiin jää vain pieni häive, vain jotakin mitä voi tavoitella, ja jonka voi ehkä joskus saavuttaa.

Vanha esine herättää muistot

Vanha esine tuo muistiin muistoja menneisyyden hämäristä. Muistoja voi yrittää tavoitella, eikä niitä saavuta. Muistot tulvivat mieleen, vaikka niitä ei yrittäisi tavoittaa. Muistot tulvivat mieleen silloin, kun niiden on aika tulvia.

Istu hetki saunan penkillä

Istahda hetkeksi saunan penkille ja kuuntele minua,
hyvä ystävä.

Oletko sinä kuin tuuli, joka kiittää ohitseni pysähtymättä
edes pyörteeksi.

Potkaise palloa, nappaa tarina

Elämä on leikkiä, leikkiä vain. Kiireessäsi et tee elämästäsi edes tarinaa, kiiruhdat vain. Potkaiset pallon syrjään, leikkiä vain. Elämä on vakavaa leikkiä, leikkiä vain.

Kerron sinulle tarinan

Kerron sinulle tarinan ystävistäni. Tässä he ovat ryhmäkuvassa koko porukka. Kuvassa on yksitoista ystävääni. Heillä ei kenelläkään ole kiire, he jaksavat leikkiä kaikessa rauhassa, he leikkivät elämää vain.

Ystäväni kuvassa

Ystävieni ikä näkyy heidän koossaan. Suurin heistä on kasvanut kauimmin ajallisesti, hän siis on heistä vanhin. Seuraavaksi suurin on elänyt myös kauan, mutta ei kauemmin kuin häntä suurempi, mutta kauemmin kuin häntä pienemmät. Seuraavaksi suurin on elänyt kauan, kauemmin kuin häntä pienemmät, mutta ei yhtä kauan kuin häntä suuremmat. Seuraavaksi pienempi on elänyt myös hyvin kauan, mutta ei yhtä kauan kuin häntä suuremmat. Mitä pienempi ystäväni on, sitä enemmän hänellä on häntä kauemmin eläneitä, jotka ovat häntä suurempia. Aivan pieninkin ystävästäni on elänyt kauan, mutta häntä kauemmin on elänyt jo kymmenen vanhempaa.

Kaunis maailma

Ystäväni elävät elämäänsä leikkien kauniissa maailmassa. Maailmassa on kukkia, on perhosia, on tuulenvirettä, on maa, on vesi, on ilma, on tie, mitä voi kulkea. Maailma on täydellinen, leikki voi alkaa.

Me kaikki olemme samanlaisia

Tarinan alussa kaikki ovat samanlaisia. Tarinan alussa puhutaan paljon samanlaisuudesta ja tasa-arvosta. Kaikki ovat samanlaisia ja samanarvoisia, kaikki ovat tasa-arvoisia.

Me kaikki olemme samanlaisia

Tarkastelukulmaa vaihtamallakin sama asia havaitaan aina: kaikki ovat tasa-arvoisia, kaikki ovat samanlaisia. Kaikki ovat samanlaisia, niin on yhdessä sovittu, niin.

Kaikilla on hyvä olla

Maailma on kaunis, sitä ei mikään järkytä.
Kaikki on hyvää, kaikilla on hyvä olla.

Kaikilla on hyvä olla

Kun on hyvä olla, ei haittaa harava talon seinustalla, risut eivät vaikuta rangaistukselta. Maailma on täydellinen, maailma on kaunis. Kaikilla on hyvä olla.

Haravat nojaavat talon seinustaan

Kun on hyvä olla, ei haittaa harava talon seinustalla, risut eivät vaikuta rangaistukselta. Maailma on täydellinen, maailma on kaunis. Kaikilla on hyvä olla.

Haravat nojaavat talon seinustaan

Mikään ei järkytä elämää, kaikilla on hyvä olla, kaikki ovat samanlaisia, kaikki samanarvoisia.

On hyvä olla sovinnolla

Kaikki on kaunista, elämä on kaunista, on
hyvä olla sovinnolla.

Yksi on erilainen

Eräänä päivänä varjo väistyy yhden yltä, yhden yltä ystävistäni ja hänen olentonsa näyttää erilaiselta kuin toisten. Hänellä on jotakin sellaista, mitä toisilla ei ole. Hänellä on jotakin sellaista, mitä ei ole toisilla, on varjo väistynyt hänen yltään. Hän näyttää erilaiselta, hän on selvästi erilainen. Siis mistä on kyse?

Käpyskä

No voi käpyskä sentään, mistä on kyse. On yhdellä jotakin, mitä ei ole toisilla. Alkaa tavaton kysely, alkaa kuiske kuulua, ja on myös kuisketta kuulumatonta. On jollakin sellaista, mitä ei ole toisilla. Tärkeintä on tämä heti tuomita ja julistaa kelpaamattomaksi, ei ole aikaa asiaa edes pohtia, tämä on aivan kelvotonta. Tuomion on kuuluttava heti, tätä ei saa hyväksyä, ei edes pohtia.

Totuus

Totuus on varmasti totta, en ole koskaan moista nähnyt. Minä en tahdo tietää asiasta enempää, mutta sanon varmasti, että sitä ei pidä tässä vaiheessa hyväksyä.

Mikä on totuus?

Elämä ei ole enää entisellään. On tärkeätä palata entiseen, on mietittävä, onko tässä mitään järkeä. Tätä ei ainakaan pidä heti hyväksyä. Niin ystäväni tuumaavat.

On tärkeätä, että olemme kaikki samanlaisia ja samanarvoisia. Ei pidä hyväksyä erilaisuutta, ei pidä suvaita, ei siitä edes tietää. Ei tässä vaiheessa.

Uusi asia voi olla hyvä asia

Jospa kuitenkin mietimme asiaa, jospa kyseessä ei ole sentään kovin vakava asia. Jospa saa olla jotakin, mitä ei ole toisilla, yksi heistä tuumaa. Jospa me voimme toisetkin hankkia samanlaisen, jospa se auttaa meitä jollakin tavalla, mitä emme nyt voi tietää.

Onko kyseessä viisari

Mistä siinä siis on kyse, minä en tiedä tästä mitään. Jospa kulkee aika nopeammin, kun jokin sen osoittaa. Onko kyse siis viisarista, sellaisesta, mikä osoittaa ajan kulun, suurin ja vanhin pohtii noussutta kohua. Jos kyse on viisarista, minä kyllä sen hyväksyn, hän sanoo mietteissään.

Kaikkein kaunein

Minun on vaikeata kuvitellakaan, mikä se sellainen viisari on, joten en voi hyväksyä. Sellaista ei yksinkertaisesti voi olla. Minua suurempia on vain yksi, joten minun on helppo sanoa, että yhdellä ei ole niin suurta merkitystä kuin kaikilla muilla, joten en hyväksy viisaria, sen sanon nyt. Näin sanoo pienempi kuin suurin, mutta suurempi kuin häntä pienemmät. Hänellä on hyvin painava sana eikä hän hyväksy viisaria, joten häntä pienempien on vaikeata sitä hyväksyä, koska hän on heitä suurempi.

Asia hämärtyy

Keskustelun kuluessa asia hämärtyy, joten kun on kulunut jonkin aikaa, ei oikeastaan kukaan enää tiedä tarkkaan, mistä alun alkaen oli kyse. Tämä ei estä mielipiteiden kiivastakin luonnetta, syntyy jopa riitaa, riita yltyy, puheet käyvät koviksi ja kärkeviksi. Elämä ei ole enää auvoista, ystäväni eivät enää edes omasta mielestään ole samanlaisia, on jotakin, mikä pitäisi hyväksyä, ja tätä samaa asiaa pitäisi myös vastustaa.

Puolesta ja vastaan

Tiedetään asiasta seuraavaa: kolmas kannattaa ja myös ensimmäinen. Kummallakin on käsitys erilainen. Tätä pohtii myös toinen, joka ei voi asiaa hyväksyä, koska hänellä ei itsellään sitä ole, eikä hän sitä tahdo saadakaan. Neljäs osallistuu pohdintaan kovin, mutta ei ota kantaa puoleen eikä toiseen, koska hän tahtoo voittaa varmasti kisan.

Kolmas on asian jo hyväksynyt, joten hän on enää vain kuulolla, eikä enää osallistu keskusteluun.

Puolesta ja vastaan

Viiden kollegio on pohtimassa asiaa uudestaan ja taas kerran. Ei kukaan heistä voi asiaa kokonaan ohittaa, koska kaikki pienempikokoiset ja nuoremmat odottavat heidän päätöstään kuitenkin. Heillä kaikilla on asiasta jo kanta, paitsi neljännellä, jonka kantaa pidetään ratkaisevana sen vuoksi, että hänen tiedetään valitsevan sen kannan, joka voittaa.

Puolesta ja vastaan

Asian ratkaisua odotellessaan ystäväni yrittävät pohtia tilannetta ja saada siitä kokonaiskäsityksen. Asia on kiistaton siinä mielessä, että se on olemassa ja että se rikkoo yhteisön rauhan. Asiaa on vaikeata ratkaista, eikä sitä voi työntää pois mielestä.

Mielestä ei voi työntää

Asiaa ei voi työntää pois mielestä, ei ainakaan hän, jonka asiasta on kyse, joten asian käsittely jatkuu.

Lähikuva asianomistajasta

Asiaa ei voi työntää pois mielestä.

Pariskunnan käsitys asiasta

Puheenvuoron saavat nyt he kaksi, jotka ovat yhdessä. He sanovat yhteen ääneen, että kyse oikeastaan jo on asiasta, joka on jo melkoisen yleinen ja sitä esiintyy jo jonkin verran muuallakin. Asian yleisyyden vuoksi se pitäisi jo hyväksyä, he sanovat jo jonkin verran kyllästyneenä.

Vanhat mieltivät

Jälleen asiaa pohditaan viiden kollegiossa. Kolmas on jättäytynyt ulkopuolelle, mutta kuulostelee tilannetta.

Maailma jatkaa kulkuaan, asiaan totutaan

Maailma on edelleen hyvin kaunis. On niin, että samanlaisuutta ei enää ole, mutta maailma jatkaa kulkuaan, elo etenee valossa ja varjossa edelleen. Kyseessä olevaan asiaan on jo vähitellen totuttu eikä se herätä enää kiivasta väittelyä.

Viisari on siis hyväksytty

Ensimmäinen miettii tyytyväisenä mielessään, että viisari siis on hyväksytty. Toinenkin hyväksyy sen mielessään, mutta vastustaa kuitenkin varmuuden vuoksi puheissaan. Viides punnitsee asiaa mielessään ja odottaa ehkäpä nelosen lopullista kantaa.

Lopullista kantaa odotellaan vielä

Kolmonen puhelee asiasta neloselle ja hän on hyväksynyt sen jo itselleen.
Lopullista kantaa odotellaan.

Lähikuva

Nelonen ja kolmonen lähikuvassa.

Nelonen asian tiimoilla

Nelonen tapahtumien keskipisteessä. Hän tietää asiasta jo kaikkein parhaiten, mutta ei ota vielä kantaa. Hän selostaa tapahtumia ympärilleen kerääntyneille, hän selostaa sekä menneitä puheita, että suunnittelee tulevaa. Hän ei kuitenkaan vielä ota asiaan lopullista kantaa.

Jokin on lopullisesti muuttunut

Niin ystävieni elämä jatkuu. Elämä on edelleen auvoisaa ja antoisaa, mutta keskustelu on edelleen melko vilkasta.

Elämä jatkuu

Vihdoin asia etääntyy eikä herätä enää kiivasta keskustelua. Elo tasaantuu, yhteisön jäsenet eivät ole enää samanlaisia kuin ennen, mutta elämä näyttää päällisin puolin melko harmoniselta.

Aurinkokellon viisari näyttää ajan

Aurinkokellon viisari on hyväksytty! tuumaa suurin ja vanhin tyytyväisenä. Elämä on varmasti helpompaa, kun aikaa voidaan luotettavasti mitata, hän lisää mietteissään.

Aurinkokellon viisari näyttää ajan

Aurinkokellon viisari on hyväksytty!
tuumaa suurin ja vanhin tyytyväisenä.
Aikaa voi nyt mitata.

Niin tarina päättyi

Kiitos, että ehdit hetkeksi istahtaa saunan penkille tarinaa kuulemaan.

Tarinan opetus ja lopetus

Tarinan opetuksia on monta:
aika opettaa, aika auttaa
hyväksymään, aika osoittaa
elämän ongelmat ja tuo ratkaisut
ongelmiin.

Aika kulta muistot.

Aika hämärtää muistot.

Kellon viisarit näyttävät ajan.
Aika hämärtää muistot.